అంతా వ్యాపారమే!

బొమ్మిరెడ్డిపల్లి సూర్యారావు

రామనాథం ఢిల్లీ విమానాశ్రయంలో దిగి, క్వీన్స్ హోటల్‌కి టెలిఫోను చేశాడు, తనకోగది ఏర్పాటుచెయ్యమని.

క్వీన్స్ హోటల్ చాలా పెద్దతరగతి హోటేలు. అతివిశాలమైన ఆవరణ, ఆవరణలో పూలతోట. చుట్టూ ప్రహరీ గోడ, ఇనపగజాల తలుపులు. సింహ ద్వారంవద్ద గూర్ఖావాడు. దూరంనుంచి చూస్తే ఆంగ్లేయ వాస్తుశిల్పపద్ధతిలో కట్టిన యీ భవనం రాజులూ రాణీలూ నివసించే పాతరకపు భవనంలా కనిపిస్తుంది. దానికొక విధమైన గంభీరాకారం వుంది.

దీనిపేరు భారతదేశంలోనే కాక విదేశాల్లో కూడా వ్యాపించింది. విలాసార్థం భారతదేశ యాత్రకు వచ్చే విదేశ ధనికులు, స్వదేశ ధనికులు, రాజ ప్రముఖులు, రాయబారులు, పెద్ద పెద్ద వ్యాపారులు వగైరా శ్రీమంతులు అక్కడ దిగారు.

మేనేజరు భారతీయుడే కాని ఆంగ్ల నాగరికత బాగా వొంటపట్టినవాడు.

కొంచెం స్థూలకాయుడు. పొట్టిగా గుమ్మడికాయలా వుంటాడు. బట్టతల, నల్లటి ముఖంలోంచి తెల్లటి పలువరుస తొంగిచూస్తూ వుంటుంది. ఆ కళ్ళలో నిశితమైన దృష్టి, నిర్వాహణసామర్థ్యం, జీవితానుభవం వుట్టిపడుతూ వుంటాయి.

రామనాథానికి మంచి గదొకటి ఏర్పాటుచేశాడు మేనేజరు. తనకొచ్చిన వివరాల ప్రకారం రామనాథం ఒక పెద్ద వ్యాపారస్తుడు. వ్యాపారంమీద విదేశాలు తిరిగినవాడు. ప్రభుత్వ వర్గాల్లో బాగా పలుకుబడి వున్నవాడు. ఆయన ఢిల్లీ వస్తున్నాడంటే ఎవరైనా మంత్రులనో, పెద్ద వుద్యోగులనో కలుసుకోడానికే అయివుండవచ్చును. ఆయన కేలోపం జరగకూడదని బంట్రోతులకూ గుమాస్తాలకూ చెప్పివుంచాడు. అతని రాక కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. తను స్వయంగా స్వాగతమివ్వడమే బాగుంటుంది. మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటైంది. మేనేజరుకి ఆకలివేస్తూంది. మరో పావు గంట చూసి భోజనానికి పోవచ్చు ననుకొన్నాడు మేనేజరు.

అంతట్లో గుమ్మంలో కారు నిలబడింది. రామనాథం కారు దిగి చకచక మెట్లెక్కి హాలులోకి వచ్చారు. కొంచెం పొడుగ్గా, తెల్లగా అందంగా వుంటాడు. చాల విలువైన ఫ్రెంచి ఉన్ని సూటు, స్విస్‌టై, కళ్ళజోడు, నోట్లో పైపు, చేతిలో తోలుసంచీ, కెమెరా. హోటలు బంట్రోతులు వచ్చి సలాంచేసి పెట్టె బెడ్డింగూ లోపలికి తీసుకువెళ్ళేరు. మేనేజరు వినయపూర్వకంగా వంగి కరచాలనం చేశాడు. పరిచయాలు చేస్తున్నారు.

మేనేజరు, "మీరిహోటల్‌కి రావడం నాకు సంతోషంగా వుంది" అన్నాడు రామనాథం ఇంగ్లీషులో. అలా అనడం సంప్రదాయం కాబోలు మరి.

"మీ కన్నివిధాలా సదుపాయంగా వుండేటట్లు చూస్తాను" అన్నాడు మేనేజరు. ఈ అనవాయితీలయిన తరవాత వాళ్ళిద్దరూ రామనాథంకోసం ఏర్పాటు చేసిన గదిలోకి వెళ్ళేరు గదిలో రేడియో, డ్రెస్సింగ్ టేబులు, సోఫాలు వగైరా సామగ్రివుంది.

"మీకేమైనాఅవసరంవుంటే ఆఫీసులో ఉంటాను, టెలిఫోను చెయ్యండి" అన్నాడు మేనేజరు.

"అలాగే.''

"మీరు ప్రయాణపు బడలికతో వున్నట్టున్నారు. స్నానం, భోజనం చేసి విశ్రాంతి తీసుకోండి. మళ్ళీ సాయంత్రం కలుద్దాం."

"చూడండీ, పోస్టాఫీసునుంచి ఒక వంద టెలిగ్రాం ఫారాలు తెప్పించండి, చాలా పని వుంది" అన్నాడు రామనాథం.

అలాగేనని చెప్పి మేనేజరు వెళ్ళిపోయాడు.

సాయంత్రం రామనాథ్ ఊళ్ళోకెళ్ళి

అటూ యిటూ తిరిగి హోటలు చేరుకునే సరికి చీకటి పడింది. హోటలు విద్యు ద్దీపాలతో పట్టపగలులా వుంది. జట్లు జట్లుగా స్త్రీ పురుషులు కార్లలోంచి దిగి విలాసంగా నడుస్తూ మాట్లాడుకుంటూ, గట్టిగా నవ్వుకుంటూ లోపలికి వెళ్తు న్నారు. హోటలు హాలుల్లోంచి సంగీతం, వీధివరండామీద స్త్రీల కిలకిలనవ్వులూ ఆవరణ అంతా వ్యాపించాయి. విద్యు ద్దీపాల కాంతిలో స్త్రీల దుస్తులు, ఆభర ణాలు తళ తళ మెరుస్తున్నాయి.

రామనాథం వరండాకు దిగువ ఆవరణలో వేసివున్న ఒక కుర్చీలో కూర్చుని తీరికగా పైపు కాలుస్తున్నాడు. హోటల్ లోపలికి వెళ్ళేవారినీ అక్కడ తచ్చాడుతున్నవారినీ చూస్తున్నాడు. హాలులోని నిలువుటద్దాలలో వారి ప్రతి బింబాలు కనిపిస్తున్నాయి. వారంతా గొప్ప కుటుంబాలకు చెందినవారు. భూస్వాములు, వర్తకులు, అధికారులు, ధనికులు. వారి నడకల్లోనూ కదలిక ల్లోనూ తాము భాగ్యవంతులమనే, అదృష్టవంతులమనే భావం కనిపిస్తూంది. స్త్రీలలో అందంగా వున్నవాళ్లూ వికా రంగా వున్నవాళ్లూ, కూడా వున్నారు. కాని వారంతా చక్కగా ముస్తాబయారు. వారి చూపుల్లో, మాటల్లో పురుషులను ఆకర్షించాలనే లక్ష్యం కనిపిస్తుంది. స్త్రీలుకూడా లోపలికివెళ్ళి తాగుతు న్నారు. బాల్ రూమ్‌లో జంటలుగా నాట్యం చేస్తున్నారు. హుషారుతో, ఉద్రేకంతో త్రుళ్లుతున్నారు. అలసి పోయినవారు సోఫాల్లో చతికిలబడి, కొంచెం షాంపైన్, లేకపోతే జిమ్‌లెట్ పుచ్చుకుంటున్నారు. వైలెన్ మీద బీతో వెన్ సంగీతం హాయిగా వుంది. దాని ప్రక్క పియానో వాయిద్యం కూడా బాగుంది. అంతా తుఫానులా, సము ద్రపు హోరులా వుంది.

రామనాథానికి జీవితం ఎంతో ఆనందమయంగా తియ్యగా కనిపిం చింది. ఈ సుఖాలను అందుకోడానికి మనిషి ఎంతో అదృష్టవంతుడై పుట్టాలి. లేదా సమాజాన్నీ జీవితాన్నీ తన పిడి కిట్లో పెట్టుకుని, అనేకమందినీ, అవరో ధాలనూ జయించుకుని వచ్చి అదృ ష్టాన్ని సృష్టించుకోవాలి. లేకపోతే జీవితసార్థక్యం ఏమిటి? రామనాథం ఆలోచిస్తున్నాడు. వెనకనుంచి మిసెస్ స్మిత్ వచ్చింది. ఆమె ఆంగ్లో ఇండియన్ స్త్రీ. వయసు మళ్ళినప్పటికీ యవ్వనిలా వుండడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తు న్నట్లు కనిపిస్తుంది. "నీ కోసం లోప లంతా వెదికాను. నాట్యానికి రావా?" అంటూ ప్రక్కనున్న కుర్చీలో కూచుంది. ఆమె నోరు బ్రాందీ వాసన కొడుతూంది. అప్పుడప్పుడు పెదిమలు చప్పరిస్తూంది. బ్రాందీవల్ల మండు తున్నాయి కాబోలు.

అంతట్లో మేనేజరు గబగబా వచ్చి

"మంచిప్రోగ్రాం ఏర్పాటుచేశాము చాలా కాలమైంది. ఇండియన్ డాన్స్; చూడ లేదని చాలామంది అన్నారు. అంచేత ప్రత్యేకంగా కలకత్తానుండి ఒక పార్టీని తెప్పించాము. లోపలికి దయచెయ్యండి" అన్నాడు.

"ఇండియన్స్‌కి డాన్సేమిటి, నా మొహం. నృత్యకళ అంటే ఫ్రాంసులోనే చూడాలి. నేను పేరిస్‌లో వున్న ప్పుడు..." అని ఏదో చెప్పబోయాడు రామనాథం. కాని దొరసాని అడ్డుతగి లింది.

"అదేమిటి మోహన్ అలా అంటావు. భారతీయనాట్యం చాల గొప్పది.నాకెంతో యిష్టం. మీ భరతనాట్యంలో గొప్ప కళ వుంది."

రామనాథం చిరునవ్వు నవ్వి "నిజమే కాని, యీ మామూలు డాన్సర్లందరూ శాస్త్రయుక్తంగా నాట్యం చెయ్యలేరు. వీరు చవకబారు నృత్యాలతో భారతీయ సంస్కృతికీ, కళలకూ అపచారం చేస్తు న్నారు. భారతీయ నాగరికతనూ, సంస్కృతినీ పాడుచేస్తున్నారు'' అని రామనాథం ఒక గ్లాసు స్కాచివిస్కీ పుచ్చుకున్నాడు.

''నిజమే మోహన్, ఏ దేశంలోనైనా అంతే. కాబట్టే ప్రభుత్వం చవకబారు కళాకారుల్ని నిషేధించాలంటూ వుంటాను" అంది మిసెస్ స్మిత్. కళా కారుల్ని నిషేధించడమేమిటో మేనే జరుకి బోధపడలేదు. అసలీ దొరసాని ఎవరో, రామనాథాన్ని మోహన్ అని ఎందుకు పిలుస్తూందో అర్థంకాలేదు. అతనికంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది

"క్షమించండి. వీరెవరో పరిచయం చేయలేదు" అన్నాడు రామనాథంతో.

"ఓ, సారీ, ఈమె మిసెస్ స్మిత్ నా స్నేహితురాలు, మోహన్ అన్నది మాతండ్రిగారు నాకు పెట్టిన ముద్దు పేరు," అన్నాడు రామనాథం. 'ఏడిసి నట్టుంది' అనుకున్నాడు మేనేజరు. ఇంతట్లో యింకో యువకుడు తూలు కుంటూవచ్చి వారి ప్రక్కనున్న కుర్చీలో కూచున్నాడు. అతని కళ్ళు ఎర్రగా చింతనిప్పుల్లా వున్నాయి. ద్రాక్షసారా అతని కోటు కాలరుమీద మరక కట్టింది అతనే రామనాథాన్ని పలకరించాడు.

"హల్లో మిస్టర్ రావ్ ఎప్పుడు కల కత్తానుండి రావడం?"

"లేదు, లేదు. నేనిప్పుడు బొంబా యిలో వుంటున్నాను. మిస్టర్ మేనేజర్, ఈయన నా మిత్రుడు డేవిడ్; నా మిత్రులు కాలేజీ క్లాసుమేట్లు నన్ను రావ్ అని పిలుస్తూంటారు" అన్నాడు. ఒక మనిషికి యిన్ని పేర్లుండడ మేమిటని ఆలోచిస్తున్నాడు మేనేజరు. వాళ్ళంద రితో కరచాలనం చేసి వెళ్ళిపోయాడు. వారంతాకూడా లేచి లోపలికి వెళ్ళేరు.

మర్నాడు డేవిడ్ హోటలుమేనేజరు

దగ్గరకొచ్చి రామనాథం యింకా ఊళ్ళో ఎన్నాళ్ళుంటాడని అడిగాడు. మేనేజరు ఎందుకన్నాడు. రామనాథం తనదగ్గర అయిదు వందలు అప్పు తీసుకున్నాడని చెప్పేడు.

"ఆయన అప్పుచెయ్యవలసిన కర్మ మేమిటి?"

"ఇవాళే నాకు తెలిసింది. రామనాథం వ్యాపారం దివాలా అయిందిట. ఇప్పుడు ప్రగల్భాలు చెప్పుకు తిరుగుతున్నాడట. ఈ ఊళ్ళో తెలిసినవాళ్ళ దగ్గర అప్పుడే అప్పులు చేశాడట. అతను తీర్చగలడనే నమ్మకంలేదు," అన్నాడు డేవిడ్. మేనేజరుకి యిదంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది. డేవిడ్ వెళ్ళిపోయాడు. రామనాథం ఎటువంటివాడై వుంటాడా అని ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు మేనేజరు.

ఆ సాయంకాలం రామనాథం మేనేజరు దగ్గరకొచ్చి "మిస్టర్ మేనేజరు నేనింకా ఈ ఊళ్ళో వారం పదిరోజులుండాలి. ఇటూ అటూ వెళ్ళడానికి తక్షణం ఒక కారు కావాలి. ఎవరేనా కార్లకంపెనీ వాళ్ళకి కబురుపెడతారా" అని అడిగాడు. ఇతనుండే వారం పదిరోజులకూ కారుకొనడ మెందుకో మేనేజరుకు అర్థంకాలేదు. ఎంత లక్షాధికారైనా టాక్సీలో పోతాడుగాని, వారం రోజులకోసం పది పదిహేను వేలుపెట్టి కారుకొనడు. సరే యిదేదో చూద్దామని 'సరే' నన్నాడు.

కార్లకంపెనీకి కబురువెళ్ళగా, వాళ్లు రావడం, రామనాథం వాళ్ళదగ్గర కారొకటి తీసుకుని పదిహేనువేలకు చెక్కు వ్రాసి యివ్వడం జరిగింది.

మర్నాడు పగలల్లా రామనాథం హోటలుకురాలేదు సాయంత్రంవచ్చాడుగాని పేకాడడానికిగాని, వినోదకార్యక్రమానికిగాని రాలేదు. సరాసరి తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకి ఎవరో యిద్దరు మనుషులు రామనాథం గదిలోంచి రావడం చూశాడు మేనేజరు. వాళ్ళని కలుసుకుని, తనగదిలోకి తీసుకువెళ్ళి, పానీయాలు యిప్పించి, ఏం పనిమీద వచ్చారని అడిగాడు. వాళ్ళు రామనాథం దగ్గర 12 వేలకు కారు కొనుక్కున్నామని చెప్పి రసీదు చూపించారు. కారు తీసుకుపోతామని చెప్పేరు. తరవాత కారు తీసుకుపోయారు కూడాను.

మేనేజరు కిదంతా ఏమిటో అంతు చిక్కడంలేదు. రామనాథం నిన్ననే కారుకొని యివాళ మూడువేలు నష్టానికమ్మేశాడు. డేవిడ్ చెప్పింది నిజమై వుండవచ్చును. అసలు మొదటినుంచీ యీ మనిషి వ్యవహారం విచిత్రంగానే వుంది ఈ రోజుల్లో ఎవడు పెద్దమనిషో, ఎవడు మోసగాడో తెలుసుకోవడం చాల కష్టం. హోటల్ మేనేజరయిన తరవాత

యిటువంటి చిక్కు సమస్యలను ఎదుర్కొ వేసి వస్తుంది మరి. రకరకాల మనుషులు వచ్చి దిగుతారుగదా. సరే రేపు చూసుకోవచ్చు ననుకున్నాడు మేనేజరు.

మర్నాడు ఉదయం రామనాథం మేనేజరుదగ్గరికొచ్చి హోటలు బిల్లు చెల్లించి, పదిగంటలకి విమానంలో బొంబాయి వెళ్ళిపోతున్నానని చెప్పేడు. ప్రయాణానికి సన్నాహం చేయడం మొదలెట్టేడు.

మేనేజరుకి తన అనుమానం రూఢి అయింది. లేకపోతే హటాత్తుగా యీ ప్రయాణ మేమిటి? తను చేసిన పని నలుగురికీ తెలిసి పట్టుబడేలోగా ఊళ్లొంచి దాటేస్తున్నాడు.

మేనేజరు వెంటనే మోటారుకారు కంపెనీకి టెలిఫోనుచేసి రామనాథం యిచ్చిన చెక్కు మారిందా లేదా అని అడిగాడు. జరిగిన సంగతంతా చెప్పి, అతను పదిగంటలకి వెళ్ళిపోతున్నాడని చెప్పేడు.

కార్ల కంపెనీవాళ్ళు వెంటనే పోలీసు స్టేషన్‌కు వెళ్ళి జరిగిన కథంతా చెప్పేరు. రామనాథం యిచ్చిన చెక్కును గురించి బ్యాంకులో దర్యాప్తు చేశారు. రామనాథానికి బ్యాంకులో ఎకౌంటు వుందో లేదో తెలుసుకోడానికి బొంబాయికి రాశామని, దాని బ్రాంచీ ఢిల్లీలో లేదనీ, టెలిగ్రాం యిచ్చినా జవాబు రావడానికి ఒకరోజు పట్టవచ్చునని బ్యాంకువాళ్ళు చెప్పేరు.

అయితే చూస్తూ చూస్తూ మనిషిని విడిచిపెడితే ఎలాగ? అసలు వ్యవహారమంతా చూస్తూవుంటే వీడు మోసగాడిలాగే కనిపిస్తున్నాడాయెను. కార్లకంపెనీవాడు రామనాథాన్ని అరెస్టుచెయ్యాలని పట్టుబట్టేడు.

మొత్తంమీద రామనాథాన్ని పోలీసు స్టేషన్‌కు తీసుకువెళ్ళడం, ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఆ రోజంతా అతన్ని పోలీసు స్టేషన్‌లోనే వుంచారు.

మర్నాడు బ్యాంకునుండి వర్తమానం వచ్చింది. రామనాథానికి బొంబాయిలో ఒక బ్యాంకులో 65 వేలరూపాయలున్నాయట. చెక్కు సరియైనదేననీ, దానిని మోటారుకార్లకంపెనీ ఎకౌంటుకు జమ కడుతున్నామనీ బ్యాంకువాళ్ళు చెప్పేరు

రామనాథం దర్జాగా మళ్ళీ హోటల్‌కి వచ్చి మకాం పెట్టేడు. మేనేజరు జరిగిన దానికి మనసులో పశ్చాత్తాపపడ్డాడు.

అయితే రామనాథం యిక్కడితో వూరుకుంటే రామనాథ మెలా అవుతాడు. అతను వెంటనే ప్లీడర్ని పిలిచి, తన పరువునష్టానికి, ప్రయాణం ఆగిపోయినందుకు వ్యాపారం నష్టమయిందనీ మోటారు కంపెనీమీద 50 వేలకు దావా వేసి గెలుచుకున్నాడు.